Sahl og Vinderup Kirker

HVORNÅR LIGGER PÅSKEN I ÅR?

De fleste af os mennesker trives bedst med forudsigelighed, med at vi ved, hvad der sker hvornår, så vi kan nå at planlægge og tage vores forholdsregler, hvis problemer er under opsejling et sted derude i fremtiden. Men i den seneste tid har stort set alt været uforudsigeligt.

Uforudsigeligheden begyndte for de fleste for nogle måneder siden, hvor vi fik de første meldinger om COVID-19 i Kina. Det var heldigvis langt væk, og ifølge de fleste eksperter var det noget, som vi godt kunne dæmme op for, hvis vi blot tog nogle enkle forholdsregler og støttede os til almindelig viden om spredning af virus.

Og derefter er det ellers bare gået stærkt. Stort set ingen af de første forudsigelser har holdt stik. Forløbet har været uforudsigeligt, og vores almindelige forudsigelige hverdag har ændret sig døgn for døgn den seneste tid.

I en sådan tid er det godt at have en fornemmelse af, at noget dog står fast. Og jo, vi nærmer os påsken, den er fastlagt, den kan ingen vel ændre på?

Eller kunne nogen mon finde på at foreslå, at vi skulle udskyde påsken til sommer, til engang efter Kristi himmelfartsdag og pinsen? Nej selvfølgelig ikke, for så ville der rigtigt gå kludder i det. Påskedagene er rent faktisk fastlagt efter en helt bestemt beregningsmodel.

Ifølge den model falder påskedag altid på den første søndag efter første fuldmåne efter forårsjævndøgn, altså det døgn, hvor nat og dag er lige lange. Lige siden kirkens første tid har man arbejdet intenst på at finde en model, der forudsigeligt hvert år kunne placere påsken inden for vores gregorianske kalendersystem. At påskedag altid skal være den første søndag efter første fuldmåne efter forårsjævndøgn er så det, som man efter århundreders kampe og beregninger er nået frem til. Der er følgelig næppe nogle, der vil foreslå, at vi da bare lige kan rykke påsken et par måneder frem i år. Her i vores uforudsigelige tid, er der derfor noget, som vi med sikkerhed kan forudsige, nemlig at påskedatoerne, dem bliver der ikke ændret på.

Hvordan fejringen på de fastlagte datoer så finder sted, det er et andet spørgsmål. Måske kan gudstjenester rundt omkring i landet blive aflyst. I hvert fald kommer vi næppe til at se påskefejringen i sin helt almindelige form, hvor mennesker mødes, spiser sammen, giver hinanden hånd, kram osv.

Men datoerne kan vi altså ikke røre ved, og faktisk heller ikke indholdet og de begivenheder, der knytter sig til påskens dage. Her har vi Palmesøndag, hvor Jesus kommer ridende på et æsel ind i Jerusalem. Skærtorsdag, hvor Jesus fra at have været sammen med hundredvis eller tusindvis af mennesker går i frivillig isolation, på opfordring af Gud så at sige, og samler sig med sine nærmeste disciple og spiser det sidste måltid sammen med dem. Så kommer langfredag, hvor Jesus korsfæstes og mørket sænker sig over verden. Og endelig påskesøndag, hvor Jesus opstår fra de døde og solen igen bryder frem. Påsken afsluttes med 2. påskedag, hvor opstandelsen viser sig på en meget virkelighedsnær måde, ved at Jesus igen møder disciplene.

Alt det sker med forudsigelig præcision på de datoer i påsken, som er fastlagt, hvad end der ellers sker i verden og i vores samfund.

Og dog er det som om påskebegivenhederne i år har haft en tendens til at rykke sig fri af de datoer, som kirken har brugt hundredvis af år på at lægge fast.
For det er som om påsken - helt uafhængigt af tid og sted - er ved at lægge sig ind over det, der sker i vores verden og samfund lige nu.

Vi har fået et forbud mod at forsamles i større grupper. Vi er nu nede på max. 10 personer. Det er faktisk lidt ligesom, at vi i vores samfund har bevæget os fra en slags palmesøndag, hvor tusindvis af mennesker forsamledes ude i verden til alverdens begivenheder, til en slags skærtorsdag, hvor vi må isolere os i mindre grupper, måske også fordybe os og finde dybere ind til hinanden. Og ser vi ud af vinduerne, ud mod verden, så kan det godt se ud som om, vi befinder os midt i en langfredag, hvor livet, det liv som vi kender, er blevet ramt af en slags korsfæstelse: det er uden mulighed for at folde sig ud, mennesker bliver syge, nogle dør, og vi kan være bange.

Som vi oplever tidens begivenheder, kan vi faktisk opleve det som om kirkens påske har sat sig ud over datoer og beregninger og koblet sig på den mørke del af den 'livets påske', der folder sig ud lige nu. Som om påsken - i sin essens - vil folde sig ud i vores liv, når der er brug for det. Og det er der i allerhøjeste grad nu. Og derfor lægger Kristus og påsken sig ind over den "skærtorsdag" og "langfredag", som vi gennemlever lige nu i vores samfund.

Når Jesus spiser med sine disciple, det sidste påskemåltid, isoleret fra de store folkeskarer, så spiser han også med os, i den her coronaperiode, hvor vi ikke længere kan forsamles i kirken og andre steder. Og når vi er bekymrede for vores nærmeste og for os selv, og for dem, der kan risikere at dø, så er Kristus også med os på korset på vores langfredag, selv om datoen ikke rigtigt passer.

Helt forudsigeligt vil der også om ikke så længe komme en påskesøndag og en 2. påskedag, hvor livet og lyset i al sin mangfoldighed igen vil bryde igennem i verden. Når slaget over corona-virus endeligt er vundet, vil opstandelsesglæden fra påskesøndag klinge med og brede sig ind i vores liv. For påsken og alle dens begivenheder vil være med os overalt i vores liv, uafhængigt af datoer, aflysninger og beregningsmodeller.

I sin grundessens lægger påsken sig, hvor den vil, og hvor der er brug for den. Det er noget af det mest forudsigelige i den her corona-tid. Kristus flytter sit liv derhen, hvor der er brug for det. I det liv som han levede, også skærtorsdag, langfredag, påskesøndag og 2. påskedag, vil han drage hver og en af os ind i sin påskerige opstandelse, om vi er glade, syge eller døende. For det er helt forudsigeligt, at det skal ende, som Grundtvig skriver i sin forunderlige påskesalme:

Som forårssolen morgenrød
stod Jesus op af jordens skød
med liv og lys tillige;
derfor, så længe verden står,
nu efter vinter kommer vår
livsalig i Guds rige.

Med ønsket om en helt forudsigelig og dog helt særlig påske

Gertrud Bangshøj